

4.3 AlleskITs voorlichtingsbrief medicatie

Eén van de kinderartsen van AlleskITs heeft uw zoon / dochter medicijnen voorgeschreven i.v.m. zijn of haar klachten.

Algemene adviezen:

De individuele dosering voor uw kind wordt door de kinderarts vastgesteld.

- Een eventuele aanpassing van de dosering vindt plaats op geleide van de klachten en eventueel optredende bijwerkingen.
- Bijwerkingen dient u te melden aan en te bespreken met uw kinderarts.
- Bij ernstige bijwerkingen dient u direct de kinderarts te raadplegen op 010 - 258 5703 of buiten kantoor tijden op het spoednummer dat op de website staat vermeld (www.alleskits.nl)
- Voor meer informatie over werking of bijwerking van het u voorgeschreven medicijn kunt u de bijsluitertekst van het betreffende medicijn of uw apotheek raadplegen.

Doseringsproblemen:

- Het voorgeschreven medicijn is meestal in de voorgeschreven dosering verkrijgbaar
- Om Methylfenidaat tabletten van 5 mg te splitsen kunt u bij uw apotheek een pillensplitser of snijder kopen.
- Concertacapsules dienen altijd in zijn geheel te worden doorgeslikt.
- Medikinet CR en Equasym XL capsules kunnen eventueel geopend worden en de inhoud kan met vla of yoghurt worden ingenomen.
- Bij per abuis innemen van een (of meerdere) extra doses **altijd** contact opnemen met de dienstdoende kinderarts van AlleskITs. Telefoonnummer 010-2585703. Buiten kantoor uren kunt u het spoednummer bellen (dit nummer wordt op de website van AlleskITs vermeld).
- Bij het vergeten van kortwerkende medicatie kan ook op een later tijdstip nog een tablet worden ingenomen. Met het oog op inslaapproblemen kan dit over het algemeen tot 16.00 uur gebeuren.
- Langwerkende medicatie wordt om dezelfde reden meestal niet later dan 10.00 uur 's ochtends ingenomen.

Bijbetalingsregeling:

- Methylfenidaat wordt via uw ziektekostenverzekeraar volledig vergoed.
- Voor langwerkende medicijnen (Medikinet CR, Equasym XL, Concerta) geldt een bijbetalingsregeling.
- Voor Strattera geldt een ook een bijbetalingsregeling. De kosten hiervoor liggen aanzienlijk hoger dan bij de Methylfenidaatvarianten.
- Risperdal, Abilify, Dipiperon worden door de ziektekostenverzekeraar volledig vergoed.
- Via uw ziektekostenverzekeraar of apotheker kunt u hierover nadere informatie verkrijgen.

Als medicatie wordt voorgeschreven voor AD(H)D gaat het meestal om Methylfenidaat in één van de verschillende toedieningsvormen. Naast Methylfenidaat zijn er nog andere medicamenten die bij AD(H)D worden voorgeschreven. Het betreft Dexamfetamine en Strattera. Hieronder zullen deze verschillende medicijnen apart worden toegelicht:

Methylfenidaat:

Methylfenidaat is een stof met een stimulerend effect op een belangrijke stof in onze hersenen: dopamine. Door stimulering van dopamine treedt er een verbetering op in informatieverwerking, waardoor aandacht en concentratie verbeteren en er ook een gunstig effect kan zijn op planning en organisatie. Het drukke gedrag met daarbij behorende bewegelijkheid en andere hiermee samenhangende verschijnselen zal verminderen.

Deze stof is lang onder de merknaam Ritalin door artsen voorgeschreven, tegenwoordig geschiedt het meestal onder de generieke naam Methylfenidaat voor de tabletvorm. Methylfenidaat is ook verkrijgbaar in capsules, met vertraagde afgifte van de werkzame stof en deze medicijnen hebben dan ook een langere werkingsduur. Daar waar de gewone tablet na 3 à 4 uur is uitgewerkt, werken de verschillende capsules veel langer en hoeven deze maar eenmaal per dag te worden ingenomen. Het gaat om Medikinet CR (8 tot 10 uur), Equasym XL (8 uur) en Concerta (12 uur). Deze laatste capsule (Concerta) moet in zijn geheel worden ingenomen, Medikinet CR en Equasym XL capsules mogen worden geopend en de inhoud (korrels) tegelijkertijd met een lepel vla of yoghurt worden doorgeslikt. Combinaties van de langwerkende medicamenten met kortwerkend Methylfenidaat zijn ook mogelijk. In overleg met de kinderarts kan de behandeling met Methylfenidaat desgewenst in vakanties/weekenden worden onderbroken. Bijwerkingen van Methylfenidaat zijn soms verminderde eetlust, hoofd- en buikpijn en inslaapproblemen. Zeldzamer zijn verschijnselen van een droge mond, hartkloppingen, angstig gedrag en het ontwikkelen van tics of bij hogere doseringen somberheid en depressies. Bloeddrukveranderingen worden door uw arts gecontroleerd, doch komen volgens de literatuur zelden voor. Verslaving aan het middel treedt - in tegenstelling tot wat vaak wordt beweerd - niet op.

Bijwerkingen op langere termijn zijn tot nu toe niet goed onderzocht. Onderzoek wordt op vele plaatsen in de wereld gedaan. Algemeen wordt aangenomen dat veranderingen in lengtegroei verwaarloosbaar klein zijn. Een enkele maal wordt door de eetlustproblemen een gering gewichtverliesesignaleerd.

Bijwerkingen zijn in algemene zin reden tot tussentijds overleg met uw kinderarts en de medicatie dient en kan bij ernstige bijwerkingen direct te worden gestaakt.

Strattera (Atomoxetine):

Naast Methylfenidaat wordt Strattera vaak voorgeschreven. Strattera (Atomoxetine) stimuleert een andere stof in onze hersenen: noradrenaline. Dit medicament kan worden geprobeerd als bij Methylfenidaat onvoldoende effect wordt bereikt of indien de klachten gedurende 24 uur aanwezig blijken te zijn. Het duurt in tegenstelling tot Methylfenidaat enkele weken voor het effect merkbaar is en dit medicijn moet langzaam worden opgebouwd. Strattera kan in vakanties of weekenden niet worden gestaakt. De bijwerkingen van Strattera zijn in grote lijn vergelijkbaar met die van Methylfenidaat. Het gaat om hoofdpijn, maag- en darmklachten, verminderde eetlust en droge mond. Een enkele keer hartkloppingen en stemmingswisselingen etc.

Dexamfetamine:

Tenslotte wordt ook Dexamfetamine regelmatig gebruikt als alternatief voor Methylfenidaat. Het is niet goed bekend hoe Dexamfetamine werkt bij ADHD. De werkingsduur is ongeveer 10 uur en 2/3 van de kinderen reageert hier goed op. Er treden echter meer bijwerkingen op, zoals nervositeit, angsten, duizeligheid en euforie. Vandaar dat bij Dexamfetamine van een tweede keus middel wordt gesproken.

Dixarit (Clonidine):

Wordt zeer zelden voorgeschreven bij kinderen met ADHD en tics (Gilles de la Tourette syndroom). Het is een middel tegen hoge bloeddruk, maar werkt ook tegen hyperactief gedrag en motorische tics. Het dient langzaam op –en/of afgebouwd te worden. Bijeffecten zijn hoofdpijn, duizeligheid en droge mond en ogen.

Risperdal (Risperidon):

Is een medicijn, dat wordt voorgeschreven bij gedragsproblemen zoals driftbuien en hyperactief gedrag. Het bevordert contact/communicatie met anderen bij bijvoorbeeld kinderen met ASS. Het is verkrijgbaar in tabletten (1 of 5 mg) of een vloeibare vorm (1 mg/ml). Er wordt meestal in een lage dosering gestart, het medicijn dient dagelijks, in 1 of 2 doses te worden ingenomen. Na een week kan het eerste effect worden gezien, het maximale effect treedt na maximaal 6 weken op. De meest voorkomende bijwerkingen zijn een toename van de eetlust, hoofdpijn, buikpijn en/of slaperigheid (vaak in het begin) en zelden tics.

Abilify (Aripiprazol) wordt eveneens voorgeschreven bij gedragsproblemen en heeft m.n. een positief effect op angsten, onrust en tics. De bijwerkingen zijn dezelfde als bij Risperdal, behalve dat het eetlustopwekkend effect vaak veel minder is.

Abilify dient eenmaal per dag te worden ingenomen, bij een lage dosering (2,5 mg) en in de opbouwfase wordt het middel zelfs gedurende 2 weken om de dag gegeven.

Dipiperon (Pipamperon) is een al langer bestaand geneesmiddel tegen gedragsproblemen en onrust. De bijwerkingen zijn m.n. het opwekken van de eetlust.

NB. Geneesmiddelen die onder de Opiumwet vallen kunnen niet zomaar meengenomen worden naar het buitenland. Dat geldt onder andere voor middelen voor ADHD (bijv. Methylfenidaat, Ritalin, Concerta). Als u op reis gaat met een geneesmiddel dat onder de Opiumwet valt, dan dient u hiervoor een officiële verklaring aan te vragen. Hiervoor is medewerking nodig van de behandelend kinderarts.

U kunt alle informatie vinden op www.hetcak.nl en op de website van AlleskITs ([www.alleskits.nl/praktijkinformatie/medische verklaring aanvragen](http://www.alleskits.nl/praktijkinformatie/medische_verklaring_aanvragen))